

Afgørelse i sag om Viborg Kommunes dispensation fra Lokalplan nr. 50 i forbindelse med opstilling af en 36 m. høj mobilantennemast på ejendommen [adresse1], Lindum

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 5. december 2012

Sag NMK-33-01440

Referencer:

Planloven § 58, stk. 1

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 4¹.

¹Lovbekendtgørelse nr. 937 af 24. september 2009 med senere ændringer

Natur- og Miljøklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over Viborg Kommunes afgørelse af 24. august 2012 om dispensation fra bestemmelse i Lokalplan nr. 50 til opstilling af en 36 m høj mobilantennemast på ejendommen, matr.nr. [...1][...], Lindum, beliggende [adresse1]. Kommunens afgørelse må derfor stå ved magt.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet². Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. planlovens § 62, stk. 1.

²Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 9 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Viborg Kommune har den 24. august 2012 meddelt dispensation fra bestemmelse i Lokalplan nr. 50 om bygningshøjde til opstilling af en mobilantennemast med tilhørende antenneudstyr og teknikskab på ejendommen, matr.nr. [...1][...], Lindum, beliggende [adresse1]. Kommunen har samtidig meddelt landzonetilladelse til opstillingen.

To naboer har påklaget afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen over den meddelte landzonetilladelse behandles af Natur- og Miljøklagenævnet under j.nr. NMK-31-00758. Denne sag vedrører alene klagen for så vidt angår forholdet til Lokalplan nr. 50.

Sagens oplysninger

Ejendommen er omfattet af Lokalplan nr. 50 for [...]. Lokalplanen blev endeligt vedtaget den 12. februar 1991.

I lokalplanens område I, hvor ejendommen ligger, kan der ifølge planens § 3, stk. 2, indrettes mindre liberale erhverv såsom butikker, kontorer samt værksteder og lettere industri m.v. Om bebyggelsens ydre fremtræden bestemmes det i § 8, stk. 2, at bygningshøjden maks. må være 8,5 m over naturligt terræn. Bygninger til landbrugsmæssige formål må dog opføres i højder i overensstemmelse med byggelovens og dagældende kommuneplanlovs bestemmelser.

[virksomhed1] har søgt om tilladelse til at opstille en 36 m høj rørmast i tilknytning til et snedkerværksted på ejendommen [adresse1], der ligger i udkanten af Lindum og ejes af [person1].

Viborg Kommune har vurderet, at overskridelse af højden for et teknisk anlæg som den ansøgte mast - med en meget begrænset bredde - ikke vil være i strid med principperne i lokalplanen, og kommunen har derfor, efter forudgående naboorientering i overensstemmelse med planlovens § 20,

stk. 1, meddelt dispensation efter planlovens § 19, stk. 1, til fravigelse af højdebestemmelsen i § 8, stk. 2.

Klagerne har bl.a. gjort gældende, at muligheden for at fravige den maksimale bygningshøjde på

8,5 m må antages at tage sigte på f.eks. siloer til brug for landbruget, hvilket der ikke er tale om i dette tilfælde, ligesom det heller ikke er sandsynligt, at antennemasten har nogen som helst tilknytning til en snedkervirksomhed. Det er således klagerens opfattelse, at den meddelte dispensation er i strid med principperne i Lokalplan nr. 50, som har til formål at bevare og vedligeholde indtrykket af, at Lindum er en landsby. Masten vil således ødelægge synsindtrykket af landsbyen og medføre en væsentlig værdiforringelse af boligerne i området - navnlig hvad angår den ene klager, som er nærmeste nabo til placeringen.

Viborg Kommune udtalte den 27. september 2012, at der ikke med klagerne var fremkommet oplysninger eller argumenter, der kunne begrunde en ændret stillingtagen i forhold til planlovens

§ 19. Kommunen har efterfølgende den 9. oktober 2012 tilbagekaldt denne bemærkning og har ved mail af 2. november 2012 bemærket, at den ansøgte mast, efter nærmere overvejelser, vurderes ikke at kræve behandling efter planlovens § 19, således at dispensationen kan ophæves, hvis nævnet er enig.

Viborg Kommune har ændret opfattelse, fordi kommunen er blevet opmærksom på en naturklagenævnsafgørelse fra 2010, hvorved nævnet ophævede en kommunes afslag på dispensation til en

26 m høj antennemast i et lokalplanområde, for hvilket der gjaldt følgende bestemmelse: "Bygninger må højst opføres i 2 etager. Bygningernes højde ikke må overstige 6,80 m over terrænen i byggelinje. Enkelte bygningsdele inden for byggelinjen kan dog opføres i indtil 8,5 m efter byrådets godkendelse i hvert enkelt tilfælde." Da "bygninger" måtte forstås som konstruktioner med vægge og tag, kunne antennemasten efter nævnets opfattelse ikke anses for at være en bygning, og masten var således ikke i strid med lokalplanbestemmelsen.

Det har været Viborg Kommunes praksis at behandle ansøgninger om antennemaster i lokalplanområder med højdebegrænsninger som dispensationssager, uanset hvordan den enkelte lokalplans bestemmelser om højdebegrænsning er formuleret. Nogle bestemmelser om højdebegrænsning er formuleret som maks. højde af bygninger, nogle som maks. højde af bebyggelse, nogle som maks. højde af byggeri - og der kan være flere varianter. Antennemaster er sjældent nævnt direkte. I den aktuelle lokalplan står som nævnt "bygningshøjde". Men en

antennemast er ikke en bygning - det er med byggelovens definition en "fast konstruktion". Kommunen kunne derfor tolke sin lokalplan for bl.a. Lindum således, at der ikke kræves dispensation til en antennemast. Kommunen har hidtil tolket disse lokalplanbestemmelser ud fra et forsigtighedsprincip og behandlet ansøgninger efter planlovens § 19, men har nu over for teknisk udvalg foreslået denne praksis ændret i lyset af nævnte naturklagenævnsafgørelse, hvilket udvalget godkendte på sit møde den 31. oktober 2012.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

Efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 4, kan Natur- og Miljøklagenævnet tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes afgørelse efter planloven. Det er et retligt spørgsmål, om opstilling af en 36 m høj antennemast kan ske uden dispensation fra Lokalplan nr. 50 og i benægtende fald, om dispensation lovligt har kunnet meddeles.

Det følger af planlovens § 18, at bestemmelserne i en lokalplan er bindende over for borgerne, således at dispositioner, der er i overensstemmelse med bestemmelserne, er umiddelbart tilladt, mens omvendt dispositioner, der ikke er i overensstemmelse hermed, ikke kan etableres, medmindre kommunen kan og vil dispensere fra lokalplanbestemmelsen.

Efter planlovens § 15, stk. 2, nr. 7, kan der i en lokalplan optages bestemmelser om bebyggelsers omfang og udformning, herunder om maksimal højde.

Ved bebyggelse forstås både egentlige bygninger og andre faste konstruktioner og anlæg, der i byggelovgivningen omfattes af begrebet.

Når der i en lokalplan er fastsat bestemmelse om maksimal bygningshøjde, vil opførelse af bebyggelse og andre faste konstruktioner og anlæg - herunder antennemaster - hvis højde overstiger lokalplanens højdebestemmelse, forudsætte, at kommunen meddeler en mulig dispensation fra bestemmelsen.

Naturklagenævnet - nu Natur- og Miljøklagenævnet - har i en lang række sager om dispensation til at fravige lokalplaners højdebestemmelse i forbindelse med opstilling af antennemaster taget udgangspunkt i denne praksis.

Den naturklagenævnsafgørelse fra 2010, som Viborg Kommune har henvist til, må antages at have beroet på en meget konkret vurdering fra nævnets side af den relevante lokalplanbestemmelse, hvorefter *bygninger* højst måtte opføres i 2 etager, og hvorefter *bygningernes højde* ikke måtte overstige 6,80 m over terræn i byggelinje. På baggrund af denne meget præcise formulering fandtes en mobilantennemast, som ikke kan anses for at være en egentlig bygning, ikke at være i strid med bestemmelsen.

Lokalplan nr. 50, som den aktuelle sag vedrører, indeholder ikke tilsvarende bestemmelse, men fastsætter i § 8, stk. 2, en maks. *bygningshøjde* på 8,5 m over naturligt terræn.

Opstilling af en 36 m høj mobilantennemast forudsætter således - som også oprindeligt vurderet (og meddelt) af Viborg Kommune - en dispensation fra § 8, stk. 2.

Efter planlovens § 19, stk. 1, kan der dispenseres fra bestemmelser i en lokalplan, hvis dispensationen ikke er i strid med principperne i planen. Ved principperne forstås planens formålsbestemmelse og de anvendelsesbestemmelser, som er fastsat ud fra formålet med lokalplanen.

Lokalplanens bebyggelsesregulerende bestemmelser, hvortil bestemmelser om bygningshøjde hører, er normalt ikke en del af planens principper, og der vil som hovedregel kunne meddeles dispensation fra sådanne bestemmelser.

Det har således ligget inden for Viborg Kommunes dispensationskompetence at tillade, at den i § 8, stk. 2, fastsatte maks. bygningshøjde på 8,5 m fraviges i forbindelse med opstilling af en 36 m høj mobilantennemast.

Den beslutning, som kommunen træffer om at give eller afslå en mulig dispensation, baserer sig på en skønsmæssig vurdering, som ikke kan efterprøves af Natur- og Miljøklagenævnet, der heller ikke kan efterprøve, om resultatet af kommunens vurdering er hensigtsmæssigt eller rimeligt i forhold til nabointeresser.

Viborg Kommune har haft hjemmel til at dispensere fra Lokalplan nr. 50 som sket, og dispensationen må derfor stå ved magt.

Det skal på ny understreges, at denne afgørelse alene vedrører kommunens dispensation efter planlovens § 19, stk. 1.

Da klagen over landzonetilladelsen efter planlovens § 35, stk. 1, har opsættende virkning, vil dispensationen ikke kunne udnyttes, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet ved sin efterfølgende stillingtagen i forhold til landzonebestemmelserne opretholder den meddelte landzonetilladelse.